

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ  
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ



Декан факультету менеджменту

(підпис)

(ініціали та прізвище)

» 25 »

09 2025

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ ТА СТРАХУВАННЯ У МІЖНАРОДНОМУ  
БІЗНЕСІ**

(назва навчальної дисципліни)

підготовки бакалавра

денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійної програми

«Менеджмент міжнародного бізнесу»,

спеціальності 073 Менеджмент

галузі знань 07 Управління та адміністрування

**ВИКЛАДАЧ:** К.В. Сухарева, к. філос.н., доцент, доцент кафедри бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності

Обговорено та ухвалено  
на засіданні кафедри бізнес-  
адміністрування і менеджменту  
зовнішньоекономічної діяльності

Протокол № 1 від " 25 " серпня 2025 р.  
Завідувач кафедри бізнес-адміністрування і  
менеджменту зовнішньоекономічної  
діяльності

(підпис)

Д.Т. Бікулов

(ініціали, прізвище)

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

(підпис)

С.В. Маркова

(ініціали, прізвище)

2025 рік



## РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ ТА СТРАХУВАННЯ У МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ

Зв'язок з викладачем (викладачами):

**Викладач:** к філос.н., доцент Сухарева Катерина Володимирівна

**Е-mail:** [esuhareva030@gmail.com](mailto:esuhareva030@gmail.com)

**Телефон:** (061) 289-41-39 (кафедра)

**Інші засоби зв'язку:** Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)

**Кафедра:** бізнес-адміністрування та менеджменту ЗЕД, бй корп. ЗНУ, ауд. 108 (1<sup>й</sup> поверх)

### 1. Опис навчальної дисципліни

*Метою* вивчення дисципліни «Ризик-менеджмент та страхування у міжнародному бізнесі» є засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичних основ та набуття практичних навичок застосування методів управління ризиками в системі міжнародного бізнесу, які дозволяють обґрунтовувати та приймати управлінські рішення щодо управління ризиками в умовах невизначеності.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Ризик-менеджмент та страхування у міжнародному бізнесі» є:

- ознайомлення здобувачів вищої освіти з теоретичними засадами ризик-менеджменту в системі міжнародного бізнесу;
- оволодіння практичними навичками визначення ризиків та застосування методів управління ризиками;
- засвоєння знань щодо особливостей управління ризиками, визначення факторів, що впливають на ризик;
- опанування практичних навичок розробки, обґрунтування та прийняття управлінських рішень в умовах ризику та невизначеності;

- засвоєння знань щодо створення системи управління ризиками «Ризик-менеджмент та страхування у міжнародному бізнесі» як компонент освітньо-професійної програми підготовки відповідає таким програмним компетентностям:

ЗК4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК5 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

СК1 Здатність визначати та описувати характеристики організації.

СК2 Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК8 Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.

СК12 Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

СК16 Здатність аналізувати та прогнозувати діяльність, визначати особливості та пріоритети реалізації підприємництва в умовах невизначеності міжнародного ринкового середовища прикордонного регіону та поглибленої співпраці з Європейським Союзом.

СК17 Здатність оцінювати масштаби діяльності вітчизняних підприємств на іноземних ринках, прояви впливу міжнародного середовища на функціонування національних та регіональних підприємств, тенденції та перспективи транснаціоналізації світової економіки.

СК18 Вміння визначати стратегічні пріоритети підприємств на зовнішніх ринках, обирати та застосовувати управлінський інструментарій із врахуванням сучасних систем бізнес-комунікацій

СК19 Вміння розраховувати потребу в інвестиціях, здійснювати інвестиційний аналіз та планування інвестиційної діяльності, забезпечувати контроль за основними формами та напрямками інвестиційної діяльності підприємства, застосовувати основні методи прогнозування інвестиційного ринку.

«Ризик-менеджмент та страхування у міжнародному бізнесі» як компонент освітньо-професійної програми підготовки забезпечує такі програмні результати навчання (ПРН):

РН3 Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

РН5 Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

РН8 Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

РН15 Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

РН16 Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.



PH19 Вміти формувати цілі функціонування міжнародних організацій, визначати місію та цілі міжнародної діяльності, організувати їх реалізацію, планувати виробничу діяльність, управляти процесами прийняття управлінських рішень у міжнародному бізнесі;

PH20 Розраховувати митну вартість товарів та загальнодержавні податки, застосовуючи знання з митно-тарифного та нетарифного регулювання ЗЕД, валютного регулювання та банківського обслуговування ЗЕД.

Курс «Ризик-менеджмент та страхування у міжнародному бізнесі» розкриває теоретичні основи ризикології у міжнародному бізнесі, зокрема поняття, види, джерела та фактори ризику, методи ідентифікації та класифікації ризиків, що виникають у міжнародній торгівлі, інвестиційній діяльності, валютних операціях та інших формах ЗЕД, методологію оцінювання ризиків, включаючи кількісні та якісні підходи, аналіз чутливості, сценарний аналіз, матриці ризику тощо, механізми управління ризиками: уникнення, зниження, передача (страхування, хеджування) та прийняття ризиків, особливості державного та міжнародного регулювання ризиків у зовнішньоекономічній діяльності, практичні аспекти впровадження систем управління ризиками на підприємствах, що здійснюють ЗЕД, з урахуванням сучасних економічних викликів і глобалізаційних процесів, використання сучасного програмного забезпечення та аналітичних інструментів для підтримки прийняття рішень у сфері управління ризиками.

Курс дає можливість:

- Здобути глибокі знання про природу, види та джерела ризиків у міжнародному бізнесі.
- 
- Опанувати сучасні методики і підходи до ідентифікації, аналізу та оцінювання ризиків на міжнародних ринках.
- Навчитися ефективно управляти ризиками, використовуючи інструменти страхування, хеджування, диверсифікації, резервування тощо.
- Формувати навички стратегічного мислення та прийняття обґрунтованих управлінських рішень в умовах високої невизначеності.
- Розвивати практичні вміння щодо розробки антикризових планів і систем управління ризиками у зовнішньоекономічній діяльності підприємства.
- Використовувати аналітичні інструменти і програмне забезпечення для моделювання та оцінки ризикових ситуацій.
- Підвищити конкурентоспроможність фахівця на ринку праці у сфері міжнародного бізнесу, зовнішньоекономічної діяльності та фінансового менеджменту.

*Необхідні навчальні компоненти* (пререквізити, кореквізити і постреквізити): Зовнішньоекономічна діяльність підприємства, Світові ринки, Планування та прогнозування діяльності міжнародних компаній, Інфраструктурне забезпечення міжнародного бізнесу, Виробнича практика, Кваліфікаційна робота бакалавра.

**Паспорт навчальної дисципліни**

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	<b>Обов'язкова</b>	
Семестр	6 -й	6 -й
Кількість кредитів ECTS	<b>5</b>	
Кількість годин	150	
Лекційні заняття	24 год.	8 год.
Практичні заняття	24 год.	6 год.
Самостійна робота	102 год.	136 год.



Консультації	<i>Особистий ідентифікатор ZOOM: 264 725 6237</i> <i>Код доступу: 646488</i>
Вид підсумкового семестрового контролю:	<b>екзамен</b>
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	<a href="https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7415">https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7415</a>

**2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання**

Компетентності / результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
<b>Компетентності</b>		
ЗК4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях ЗК5 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	- розбір реальних управлінських ситуацій з управління ризиками; - дискусії та дебати на питання в управлінні ризиками	- бліц-опитування; - аналіз кейсів (письмовий/усний, оцінка обґрунтованості рішень); - участь у дискусіях (активність, якість
	- моделювання ситуацій, де потрібно приймати управлінські рішення.	аргументів); - виконання письмових завдань на тему управління ризиками в ЗЕД; - самооцінка/взаємооцінка / рецензування доробок колег.
СК1 Здатність визначати та описувати характеристики організації. СК2 Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.	- лекції-бесіди та обговорення концепцій ризик-менеджменту; - проблемно-орієнтоване навчання (завдання на виявлення сутності проблем); - семінари-дискусії з бізнес-аналітики в ризик-менеджменті; - розробка концептуальних моделей; - мозковий штурм.	- бліц-опитування; - контрольні запитання/тести на розуміння категорій; - презентації аналізу та синтезу концепцій; - письмові аналітичні завдання.
СК8 Здатність планувати діяльність організації та управляти часом. СК12 Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.	- самостійне вивчення літератури; - рефлексивні вправи (самоаналіз, визначення цінностей); - майстер-класи/тренінги з планування часу та цілей; - створення індивідуальних планів розвитку; - ведення щоденника рефлексії.	- бліц-опитування; - звіт про самостійну роботу; - презентація індивідуального плану розвитку; - рефлексивний звіт; - портфоліо, що демонструє особистий розвиток.



<p>СК16 Здатність аналізувати та прогнозувати діяльність, визначати особливості та пріоритети реалізації підприємництва в умовах невизначеності міжнародного ринкового середовища прикордонного регіону та поглибленої співпраці з Європейським Союзом.</p> <p>СК17 Здатність оцінювати масштаби діяльності вітчизняних підприємств на іноземних ринках, прояви впливу міжнародного середовища на функціонування національних та регіональних підприємств, тенденції та перспективи транснаціоналізації світової економіки.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- проектна робота;</li> <li>- розбір кейсів;</li> <li>- воркшопи з прийняття рішень;</li> <li>- ситуаційне моделювання.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- бліц-опитування;</li> <li>- захист проєктів;</li> <li>- письмові завдання на аналіз проблем та пропозицію рішень;</li> <li>- практичні завдання;</li> </ul>
<p>СК18 Вміння визначати стратегічні пріоритети підприємств на зовнішніх ринках, обирати та застосовувати управлінський інструментарій із врахуванням сучасних систем бізнес-комунікацій</p> <p>СК19 Вміння розраховувати потребу в інвестиціях, здійснювати інвестиційний аналіз та планування інвестиційної діяльності, забезпечувати контроль за основними формами та напрямками інвестиційної діяльності підприємства, застосовувати основні методи прогнозування інвестиційного ринку.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- проектна робота;</li> <li>- розбір кейсів;</li> <li>- воркшопи з прийняття рішень;</li> <li>- ситуаційне моделювання.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- бліц-опитування;</li> <li>- захист проєктів;</li> <li>- письмові завдання на аналіз проблем та пропозицію рішень;</li> <li>- практичні завдання;</li> </ul>
<p>програмні результати навчання:</p>		
<p>РН3 Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- дискусійні клуби з управлінських парадигм;</li> <li>- аналітичні семінари (розбір фахових статей та навчальних відео);</li> <li>- вправи на ідентифікацію методологій;</li> <li>- симуляційні ігри (моделювання ситуацій).</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- бліц-опитування;</li> <li>- критичний аналіз наукових джерел;</li> <li>- захист практичних завдань;</li> <li>- екзаменаційні завдання (демонстрація здатності обирати та обґрунтовувати інструменти).</li> </ul>
<p>РН5 Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.</p> <p>РН8 Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- групові проєкти та презентації - семінари-дискусії (активна участь в обговореннях)</li> <li>- рольові ігри (імітація ділових зустрічей)</li> <li>- залучення до міжнародних вебінарів</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- бліц-опитування;</li> <li>- усні презентації;</li> <li>- участь у дискусіях;</li> <li>- письмові завдання;</li> <li>- індивідуальні співбесіди.</li> </ul>
<p>РН15 Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.</p> <p>РН16 Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- командні проєктні роботи</li> <li>- групові вправи на лідерство</li> <li>- тренінги з міжособистісної комунікації та ризик-менеджменту</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- бліц-опитування;</li> <li>- оцінка групової роботи;</li> <li>- 360-градусна оцінка (взаємна оцінка членів команди);</li> <li>- імітаційні ігри/ситуації.</li> </ul>



	- аналіз прикладів соціальної відповідальності	
PH19 Вміти формувати цілі функціонування міжнародних організацій, визначати місію та цілі міжнародної діяльності, організувати їх реалізацію, планувати виробничу діяльність, управляти процесами прийняття управлінських рішень у міжнародному бізнесі;	- розробка стратегії розвитку зовнішньоекономічну діяльність на основі аналізу ринкових тенденцій і змін макросередовища; - виконання самостійних завдань; - регулярна рефлексія.	- бліц-опитування; - захист плану розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємства на основі аналізу ринкових тенденцій і змін макросередовища; - оцінка виконання самостійних завдань;
PH20 Розраховувати митну вартість товарів та загальнодержавні податки, застосовуючи знання з митно-тарифного та нетарифного регулювання ЗЕД, валютного регулювання та банківського обслуговування ЗЕД.	- навчальні семінари з ризикменеджменту та планування ЗЕД; - розробка стратегії розвитку зовнішньоекономічну діяльність на основі аналізу ринкових тенденцій і змін макросередовища; - виконання самостійних завдань; - регулярна рефлексія.	- захист плану розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємства на основі аналізу ринкових тенденцій і змін макросередовища; - оцінка виконання самостійних завдань; - звіт про обґрунтування та вибір альтернативних форм виходу підприємства на зовнішні ринки.

### 3. Зміст навчальної дисципліни

#### *Змістовий модуль 1. Історія виникнення, сутність і зміст ризику в міжнародному бізнесі*

**Тема 1.** Ризики у міжнародному бізнесі: історія виникнення, сутність та класифікація.

Сутність і зміст ризику, його функції. Класифікація ризиків. Венчурний капітал. Поняття: невизначеність, ризик, функції підприємницького ризику, класифікація ризиків, венчурний капітал або ризикові інвестиції.

**Тема 2.** Показники ризику та методи його оцінювання.

Зони ризику залежно від величини збитків. Крива імовірності збитків. Методи оцінювання економічного ризику. Поняття: економічний ризик, призначення аналізу ризику, якісний аналіз ризику, кількісний аналіз ризику, методи оцінки ризику.

**Тема 3.** Ризики та ціна капіталу.

Класифікація факторів, що впливають на рівень ризику. Основні шляхи та методи мінімізації ризику. Поняття: підприємницька діяльність, фактори ризику, джерела виникнення ризикових факторів, диверсифікація, передача (трансфер) ризику, лімітування, хеджування, самострахування, страхування.

**Тема 4.** Ризик-менеджмент.

Організація ризик-менеджменту в процесі підприємницької діяльності. Стратегія ризик-менеджменту. Поняття: ризик-менеджмент, об'єкт управління в ризик-менеджменті, суб'єкт управління в ризик-менеджменті, функції об'єкта управління в ризик-менеджменті, принципи управління ризиками.

#### *Змістовий модуль 2. Валютні, інвестиційні, виробничі, комерційні ризики та ризики в бухгалтерському обліку та аудиті.*

**Тема 5.** Валютні ризики.

Сутність і характер ризику коливання валюти. Характеристика методів страхування валютних ризиків. Поняття: валютні ризики, ризики потенційних втрат, приховані ризики, методи страхування валютних ризиків, види захисних застережень, валютний опціон, форвардні валютні угоди, валютний ф'ючерс, валютна операція SVOP.



**Тема 6. Інвестиційні ризики.**

Сутність інвестиційних ризиків і їхня класифікація. Метод дисконтування як спосіб оцінювання ступеня інвестиційного ризику. Регулювання ризику в довгостроковому інвестуванні. Поняття: інвестиційний ризик, метод дисконтування, ставка дисконту, ризики в довгостроковому інвестуванні, бізнес-ризик, проектний ризик.

**Тема 7. Виробничі ризики.**

Сутність і причини виникнення виробничого ризику. Ризики невиконання господарських договорів (контрактів). Методика оцінювання виробничих ризиків. Поняття: виробничий ризик, виробниче середовище, види ризиків за господарськими договорами (контрактами).

**Тема 8. Ризики в бухгалтерському обліку та аудиті.**

Інформаційний ризик у бухгалтерському обліку. Визначення ризиків аудиторського договору. Комерційна інформація та економічна безпека підприємства. Поняття: інформаційний ризик у бухгалтерському обліку, аудиторський ризик, комерційна інформація, економічна безпека підприємства.

**Тема 9. Комерційні ризики.**

Сутність комерційного ризику та джерела виникнення. Види комерційних ризиків. Управління комерційними ризиками. Поняття: комерційний ризик, види комерційних ризиків, управління комерційними ризиками.

**Змістовий модуль 3. Методологія бізнес-аналітики в ризик-менеджменті**

**Тема 10. Методологія бізнес-аналітики в ризик-менеджменті.**

Методи бізнес-аналітики в оцінці ризиків. Інструменти аналізу ризиків. Методи бізнес-аналітики в управлінні ризиками. Поняття: ідентифікація ризику, аналіз ризику, визначення ступеня ризику, обробка ризику, інструменти аналізу ризиків, методи бізнес-аналітики в управлінні ризиками.

**4. Структура навчальної дисципліни**

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
Лекція 1	Ризики у міжнародному бізнесі: історія виникнення, сутність та класифікація	2	1	2 рази на тиждень
Самостійна робота	Ризики у міжнародному бізнесі: історія виникнення, сутність та класифікація	16	20	щотижня
Лекція 2	Показники ризику та методи його оцінювання.	2	1	2 рази на тиждень
Практичне заняття 1-2	Показники ризику та методи його оцінювання. Ризики у міжнародному бізнесі: історія виникнення, сутність та класифікація	4	1	щотижня
Самостійна робота	Показники ризику та методи його оцінювання.	16	20	щотижня
Лекція 3-4	Ризики та ціна капіталу. Ризик-менеджмент.	4	2	2 рази на тиждень
Практичне заняття 3-4	Ризики та ціна капіталу. Ризик-менеджмент.	4	1	щотижня
Самостійна робота	Ризики та ціна капіталу. Ризик-менеджмент.	16	20	щотижня
Лекція 5	Валютні ризики.	4	1	2 рази на тиждень
Практичне заняття 5	Валютні ризики.	4	1	щотижня
Самостійна робота	Валютні ризики.	16	20	щотижня



Лекція 6-7	Інвестиційні ризики. Виробничі ризики.	4	1	2 рази на тиждень
Практичне заняття 6-7	Валютні ризики.	4	1	щотижня
Самостійна робота	Інвестиційні ризики. Виробничі ризики.	16	20	щотижня
Лекція 8-9	Ризики в бухгалтерському обліку та аудиті. Комерційні ризики.	4	1	2 рази на тиждень
Практичне заняття 8-9	Ризики в бухгалтерському обліку та аудиті. Комерційні ризики.	4	1	щотижня
Самостійна робота	Ризики в бухгалтерському обліку та аудиті. Комерційні ризики.	12	20	щотижня
Лекція 10	Методологія бізнес-аналітики в ризик-менеджменті.	4	1	2 рази на тиждень
Практичне заняття 10	Методологія бізнес-аналітики в ризик-менеджменті.	4	1	щотижня
Самостійна робота	Методологія бізнес-аналітики в ризик-менеджменті.	10	16	щотижня
Разом		150	150	

### 5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид поточного контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання *	Усього балів
1	2	3	4	5
На початку аудиторного заняття протягом семестру	Бліцопитування	Проміжний оглядовий зріз знань за темами минулих лекцій і практичних занять (до 10 хвилин): самостійне опрацювання теоретичного (рівень «відтворення» та «розуміння») та практичного (рівень «застосування» та «створення») навчального матеріалу; формат - групові та індивідуальні завдання, обговорення та дискусія.	Передбачає надання повних відповідей і доповнень; спонукає здобувачів до систематичної самостійної роботи при підготовці до поточних занять; активізує абстрактне мислення із застосуванням методу аналізу та синтезу; не передбачає бального оцінювання.	-
<b>Поточний контроль</b>				
<b>Змістовий модуль 1</b>				

Лекція №1-2	Тестування за змістовим модулем 1	<p>Перевірка рівня теоретичної складової сформованих РН 3, РН 5, РН 8, РН 15, РН 16, РН 19, РН 20 за матеріалом лекції №1.</p> <p>Питання для підготовки:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Сутність і зміст ризику, його функції.</li> <li>2. Класифікація ризиків.</li> <li>3. Венчурний капітал.</li> <li>4. Зони ризику залежно від величини збитків.</li> <li>5. Крива імовірності збитків.</li> <li>6. Методи оцінювання економічного ризику.</li> </ol> <p>Перелік тестових питань для самопідготовки розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН</p>	<p>Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість рівнозначних питань – 10.</p> <p>Застосовується шкала переведення кількості правильних відповідей у бали з діапазону 0-5:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– незадовільний рівень: 0-2 – 0 балів (не зараховано);</li> <li>– достатній рівень (60% - 100% від максимального балу): 3-10 – 3, 4, 5 балів (зараховано), а саме: 3-5 – 3 бали; 6-8 – 4 бали; 9-10 – 5 балів.</li> </ul> <p>Тест розміщено в профілі даної</p>	5
-------------	-----------------------------------	--	--	---

		ЗНУ Moodle.	дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.	
Практичне заняття №1-2	Практична робота 1-2	<p>Перевірка рівня практичної складової сформованих РН 3, РН 5, РН 8, РН 15, РН 16, РН 19, РН 20 за матеріалом змістового модулю</p> <p>1. Повністю виконана робота передбачає розв'язання ситуаційного кейсу для вирішення певної проблемної ситуації з предметної області.</p> <p><i>Перелік завдань, методичні рекомендації та вимоги щодо виконання та оформлення розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</i></p>	<p>Практична робота оцінюється комплексно максимально у 5 балів:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– незадовільний рівень – 0 балів (не зараховано);</li> <li>– достатній рівень (60% - 100% від максимального балу) – 3-5 балів (зараховано).</li> </ul> <p><i>При формуванні шкали бальної оцінки стимулюється систематична робота здобувачів протягом семестру.</i></p>	5
Лекція №3-4	Тестування за змістовим модулем 1	<p>Перевірка рівня теоретичної складової сформованих РН 3, РН 5, РН 8, РН 15, РН 16, РН 19, РН 20 за матеріалом лекції №3-4.</p> <p>Питання для підготовки:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Класифікація факторів, що впливають на рівень ризику.</li> <li>2. Основні шляхи та методи мінімізації ризику.</li> <li>3. Організація ризик-менеджменту в процесі підприємницької діяльності.</li> <li>4. Стратегія ризик-менеджменту.</li> </ol> <p>Перелік тестових питань для самопідготовки розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</p>	<p>Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість рівнозначних питань – 10.</p> <p>Застосовується шкала переведення кількості правильних відповідей у бали з діапазону 0-5:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– незадовільний рівень: 0-2 – 0 балів (не зараховано);</li> <li>– достатній рівень (60% - 100% від максимального балу): 3-10 – 3, 4, 5 балів (зараховано), а саме: 3-5 – 3 бали; 6-8 – 4 бали; 9-10 – 5 балів.</li> </ul> <p>Тест розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</p>	5

Практичне заняття №3-4	Практична робота 3-4	<p>Перевірка рівня практичної складової сформованих РН 3, РН 5, РН 8, РН 15, РН 16, РН 19, РН 20 за матеріалом змістового модулю</p> <p>2. Повністю виконана робота передбачає розв'язання ситуаційного кейсу для вирішення певної проблемної ситуації з предметної області.</p> <p><i>Перелік завдань, методичні рекомендації та вимоги щодо виконання та оформлення розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</i></p>	<p>Практична робота оцінюється комплексно максимально у 5 балів:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– незадовільний рівень – 0 балів (не зараховано);</li> <li>– достатній рівень (60% - 100% від максимального балу) – 3-5 балів (зараховано).</li> </ul> <p><i>При формуванні шкали бальної оцінки стимулюється систематична робота здобувачів протягом семестру.</i></p>	5
<b>Змістовий модуль 2</b>				
Лекція №5	Тестування за змістовим модулем 2	<p>Перевірка рівня теоретичної складової сформованих РН 3, РН 5, РН 8, РН 15, РН 16, РН 19, РН 20 за матеріалом лекції №5.</p> <p>Питання для підготовки:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Сутність і характер ризику коливання валюти.</li> <li>2. Характеристика методів страхування валютних ризиків.</li> </ol>	<p>Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість рівнозначних питань – 10.</p> <p>Застосовується шкала переведення кількості правильних відповідей у бали з діапазону 0-5:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– незадовільний рівень: 0-2 – 0 балів (не зараховано);</li> <li>– достатній рівень (60% - 100% від максимального</li> </ul>	5
		<p>Перелік тестових питань для самопідготовки розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</p>	<p>балу):</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>3-10 – 3, 4, 5 балів (зараховано), а саме:</li> <li>3-5 – 3 бали;</li> <li>6-8 – 4 бали;</li> <li>9-10 – 5 балів.</li> </ul> <p>Тест розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</p>	
Практичне заняття №5	Практична робота 5	<p>Перевірка рівня практичної складової сформованих РН 3, РН 5, РН 8, РН 15, РН 16, РН 19, РН 20 за матеріалом змістового модулю</p> <p>2. Повністю виконана робота передбачає розв'язання ситуаційного кейсу для вирішення певної проблемної ситуації з предметної області.</p> <p><i>Перелік завдань, методичні рекомендації та вимоги щодо виконання та оформлення розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</i></p>	<p>Практична робота оцінюється комплексно максимально у 5 балів:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– незадовільний рівень – 0 балів (не зараховано);</li> <li>– достатній рівень (60% - 100% від максимального балу) – 3-5 балів (зараховано).</li> </ul> <p><i>При формуванні шкали бальної оцінки стимулюється систематична робота здобувачів протягом семестру.</i></p>	5



Лекція №6-7	Тестування за змістовим модулем 2	<p>Перевірка рівня теоретичної складової сформованих РН 3, РН 5, РН 8, РН 15, РН 16, РН 19, РН 20 за матеріалом лекції №6-7.</p> <p>Питання для підготовки:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Сутність інвестиційних ризиків і їхня класифікація.</li> <li>2. Метод дисконтування як спосіб оцінювання ступеня інвестиційного ризику.</li> <li>3. Регулювання ризику в довгостроковому інвестуванні.</li> <li>4. Сутність і причини виникнення виробничого ризику.</li> <li>5. Ризики невиконання господарських договорів (контрактів).</li> <li>6. Методика оцінювання виробничих ризиків.</li> </ol> <p>Перелік тестових питань для самопідготовки розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</p>	<p>Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість рівнозначних питань – 10.</p> <p>Застосовується шкала переведення кількості правильних відповідей у бали з діапазону 0-5:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– незадовільний рівень: 0-2 – 0 балів (не зараховано);</li> <li>– достатній рівень (60% - 100% від максимального балу): 3-10 – 3, 4, 5 балів (зараховано), а саме: 3-5 – 3 бали; 6-8 – 4 бали; 9-10 – 5 балів.</li> </ul> <p>Тест розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</p>	5
Практичне заняття №6-7	Практична робота 6-7	<p>Перевірка рівня практичної складової сформованих РН 3, РН 5, РН 8, РН 15, РН 16, РН 19, РН 20 за матеріалом змістового модулю</p> <p>2. Повністю виконана робота передбачає розв'язання ситуаційного кейсу для вирішення певної проблемної ситуації з предметної області.</p> <p><i>Перелік завдань, методичні рекомендації та вимоги щодо виконання та оформлення розміщено в профілі даної</i></p>	<p>Практична робота оцінюється комплексно максимально у 5 балів:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– незадовільний рівень – 0 балів (не зараховано);</li> <li>– достатній рівень (60% - 100% від максимального балу) – 3-5 балів (зараховано).</li> </ul> <p><i>При формуванні шкали бальної оцінки стимулюється систематична робота здобувачів протягом семестру.</i></p>	5
		дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.		

Лекція №8-9	Тестування за змістовим модулем 2	<p>Перевірка рівня теоретичної складової сформованих РН 3, РН 5, РН 8, РН 15, РН 16, РН 19, РН 20 за матеріалом лекції № 8-9.</p> <p>Питання для підготовки:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Інформаційний ризик у бухгалтерському обліку.</li> <li>2. Визначення ризиків аудиторського договору.</li> <li>3. Комерційна інформація та економічна безпека підприємства.</li> <li>4. Сутність комерційного ризику та джерела виникнення.</li> <li>5. Види комерційних ризиків.</li> <li>6. Управління комерційними ризиками.</li> </ol> <p>Перелік тестових питань для самопідготовки розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</p>	<p>Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість рівнозначних питань – 10.</p> <p>Застосовується шкала переведення кількості правильних відповідей у бали з діапазону 0-5:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– незадовільний рівень: 0-2 – 0 балів (не зараховано);</li> <li>– достатній рівень (60% - 100% від максимального балу): 3-10 – 3, 4, 5 балів (зараховано), а саме: 3-5 – 3 бали; 6-8 – 4 бали; 9-10 – 5 балів.</li> </ul> <p>Тест розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</p>	5
Практичне заняття №8-9	Практична робота 8-9	<p>Перевірка рівня практичної складової сформованих РН 3, РН 5, РН 8, РН 15, РН 16, РН 19, РН 20 за матеріалом змістового модулю 2.</p> <p>Повністю виконана робота передбачає розв'язання ситуаційного кейсу для вирішення певної проблемної ситуації з предметної області.</p> <p><i>Перелік завдань, методичні рекомендації та вимоги щодо виконання та оформлення розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</i></p>	<p>Практична робота оцінюється комплексно максимально у 5 балів:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– незадовільний рівень – 0 балів (не зараховано);</li> <li>– достатній рівень (60% - 100% від максимального балу) – 3-5 балів (зараховано).</li> </ul> <p><i>При формуванні шкали бальної оцінки стимулюється систематична робота здобувачів протягом семестру.</i></p>	5
<b>Змістовий модуль 3</b>				
Лекція №10	Тестування за змістовим модулем 3	<p>Перевірка рівня теоретичної складової сформованих РН 3, РН 5, РН 8, РН 15, РН 16, РН 19, РН 20 за матеріалом лекції №10.</p> <p>Питання для підготовки:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Методи бізнес-аналітики в оцінці ризиків.</li> <li>2. Інструменти аналізу ризиків.</li> <li>3. Методи бізнес-аналітики в управлінні ризиками.</li> </ol> <p>Перелік тестових питань для самопідготовки розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</p>	<p>Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість рівнозначних питань – 10.</p> <p>Застосовується шкала переведення кількості правильних відповідей у бали з діапазону 0-5:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– незадовільний рівень: 0-2 – 0 балів (не зараховано);</li> <li>– достатній рівень (60% - 100% від максимального балу): 3-10 – 3, 4, 5 балів (зараховано), а саме: 3-5 – 3 бали; 6-8 – 4 бали; 9-10 – 5 балів.</li> </ul> <p>Тест розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</p>	5

Практичне заняття №10	Практична робота 10	Перевірка рівня практичної складової сформованих РН 3, РН 5, РН 8, РН 15, РН 16, РН 19, РН 20 за матеріалом змістового модулю 3.	Практична робота оцінюється комплексно максимально у 5 балів: – незадовільний рівень – 0 балів (не зараховано); – достатній рівень (60% - 100% від максимального балу) – 3-5 балів (зараховано).  <i>При формуванні шкали бальної оцінки стимулюється систематична робота здобувачів протягом семестру.</i>	5
		Повністю виконана робота передбачає розв'язання ситуаційного кейсу для вирішення певної проблемної ситуації з предметної області.  <i>Перелік завдань, методичні рекомендації та вимоги щодо виконання та оформлення розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</i>		
<b>Усього поточний контроль</b>	<b>12</b>			<b>60</b>
<b>Підсумковий контроль</b>				
<b>Екзамен</b>	Підсумковий тест	Перевірка рівня теоретичної складової сформованих програмних результатів навчання РН 3, РН 5, РН 8, РН 15, РН 16, РН 19, РН 20 здійснюється комплексно відповідно до змісту навчальної дисципліни (розд. 3). Теоретичне завдання представлено у форматі комплексного тесту, до якого включено 40 рівнозначних тестових питань з тем усіх змістових модулів. Тестування передбачає відповідь на теоретичні питання (вірною є лише один з альтернативних варіантів відповідей).  <i>Перелік тестових питань для самопідготовки розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</i>	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. 1 правильна відповідь оцінюється 0.5 бали. Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість рівнозначних питань – 40. Застосовується шкала переведення кількості правильних відповідей у бали з діапазону 0-20: – незадовільний рівень: 0-12 – 0 балів (не зараховано); – достатній рівень (60% - 100% від максимального балу): 13-20 – 13-20 балів (зараховано), а саме: 13-15 – 13-15 балів; 16-18 – 16-18 балів; 19-20 – 19-20 балів.  <i>Тест розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</i>	20
	Практичне завдання	Перевірка рівня практичної складової сформованих програмних результатів навчання РН 3, РН 5, РН 8, РН 15, РН 16, РН 19, РН 20 здійснюється комплексно відповідно до змісту навчальної дисципліни (розд. 3) та передбачає розв'язування ситуаційного завдання.  <i>Ситуаційне завдання розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</i>	Ситуаційна задач оцінюється максимально у 20 балів з урахуванням логічності та повноти відповіді на запитання щодо змісту, правил, обґрунтованості висновків тощо: – незадовільний рівень – 0 балів (не зараховано); – прийнятний рівень (35% - 59% від максимального балу) – 7-11 балів (зараховано умовно); – достатній рівень (60% - 100% від максимального балу) – 12-20 балів (зараховано).	20



Усього підсумковий контроль	2			40
-----------------------------	---	--	--	----

*\*Засоби діагностики рівня досягнення результатів навчання дисципліни та критерії оцінювання контрольних заходів.*

*Тестування.* Поточне та підсумкове оцінювання теоретичних завдань здійснюється у формі тестування з використанням платформи дистанційного навчання СЕЗН ЗНУ Moodle відповідно до календарного графіку поточних і підсумкового контролів. Проходження тестів відбувається після ідентифікації здобувача через його персональний акаунт на сторінці дисципліни при увімкненому відео-режимі Zoom- конференції за умови дистанційної присутності викладача та передбачає обмежену у часі відповідь на теоретичні питання: для поточних контролів (Тести 1-5) – до 20 хвилин, як правило, або під час лекційного заняття перед завершенням поточного змістового модуля, або під час консультації за встановленим графіком; для підсумкового (екзаменаційного) тесту – до 50 хвилин під час підсумкового контролю за складеним розкладом.

*Процедура оцінювання практичних завдань.*

Оцінюванню підлягає виконання здобувачами практичних завдань для кожного змістового модуля під час аудиторних практичних занять і поза аудиторної самостійної роботи. Кожне практичне завдання виконується по мірі опанування здобувачем матеріалу тем відповідного змістового модуля, оформлюється у вигляді файлів MS Word, здається на перевірку через персональний акаунт у профілі цієї дисципліни в СЕЗН ЗНУ Moodle та після позитивного відгуку викладача захищається у передбачений спосіб (на практичному занятті та/або консультації). Якщо відгук має критичні зауваження з боку викладача, то робота з відповідними коментарями повертається здобувачеві на доопрацювання. Обов'язковою умовою зарахування роботи є усна перевірна комунікація «здобувач-викладач». У разі дистанційного навчання, захист робіт відбувається з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема при увімкненому відео-режимі Zoom-конференції.

*Критерії оцінювання практичних завдань:*

*5 балів* – роботу виконано самостійно та правильно, в повному обсязі із застосуванням раціональних методів; роботу здано на перевірку своєчасно, оформлено охайно; відповіді на запитання, зокрема уточнюючі, при захисті роботи повні та аргументовані, наявні змістовні висновки та ілюстративні приклади;

*4 бали* – роботу виконано самостійно, в повному обсязі, загалом правильно, але містять незначні помилки; роботу здано на перевірку своєчасно, оформлення має несуттєві зауваження; відповіді на запитання при захисті роботи в цілому повні з незначними недоліками;

*3 бали* – роботу виконано самостійно, в повному обсязі, загалом правильно, але наявні окремі помилки (наприклад, логічні); роботу здано на перевірку не своєчасно, але без порушення семестрового графіку освітнього процесу поточного навчального семестру; зміст роботи не структуровано, робота оформлена в межах вимог, але має виражений компілятивний характер/ містить ознаки використання ШІ; відповіді на запитання, зокрема уточнюючі та додаткові, при захисті роботи не повні або відсутні;

*0 балів* – роботу не виконано або виконано не самостійно з порушенням принципів академічної доброчесності, зокрема виконано інший варіант завдання, та/або не в повному обсязі; наявні численні арифметичні та змістовні помилки у розрахунках; роботу здано на перевірку з порушенням семестрового графіку освітнього процесу поточного навчального семестру; оформлення роботи не відповідає вимогам, відсутній додаток з розрахунками в таблицях MS Excel; при захисті роботи студент не володіє навчальним матеріалом та/або відповіді на запитання відсутні.

*Додаткові (заохочувальні) бали – до 10 балів.*

Бальна система стимулювання поза аудиторної навчально-наукової активності здобувачів - це система додаткових балів, яку введено з метою заохочування здобувачів до планомірної, систематичної роботи з поглибленого опанування теоретичним матеріалом і стимулювання їх до творчого підходу та креативного мислення під час розв'язанні практичних завдань, які передбачено цією дисципліною.

*Поза аудиторна навчально-наукова активність* здобувача є однією із форм самоосвіти (неформальна/інформальна) при формуванні результатів навчання цієї дисципліни та має бути підтверджена відповідним документом (диплом, сертифікат, свідоцтво тощо). Зміст поза аудиторних навчально-наукових активностей, за які можуть нараховуватися додаткові (заохочувальні) бали, повинні корелювати з результатами навчання дисципліни, зокрема за такі підтверджені види діяльності: участь у студентських олімпіадах; представлення результатів науково- дослідних робіт здобувача на студентських конкурсах, конференціях; наявність власних розробок і підготовленої роботи та презентації в частині науково-дослідних та прикладних досліджень, які проводяться викладачем навчальної дисципліни та відповідають її спрямуванню; участь у програмах здобуття неформальної/інформальної освіти (онлайн-курси, розміщені на відкритих

# ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ



## Силабус навчальної дисципліни

навчальних платформах, воркшопи, вебінари, майстер-класи, тренінги тощо - за наявності відповідних сертифікатів); інші види та форми активностей у контексті змісту та РН дисципліни.

Якщо результати навчання (знання й уміння), отримані здобувачем під час самоосвіти, відповідають повністю або частково корелюють (неповні, схожі, але зі спорідненої галузі знань тощо) із РН дисципліни, які перевіряються поточними контролями певного змістового модуля, викладач має право оцінити їх при складанні здобувачем з урахуванням цих додаткових балів, але не перевищуючи максимальний бал за цей поточний контроль відповідно до критеріїв оцінювання. Отримані додаткові бали додаються *понад тих балів*, які здобувач може отримати, виконавши всі обов'язкові види робіт і склавши усі поточні контролі, - ці додаткові бали можуть стати вирішальними для отримання більш високої оцінки за весь курс! Тому, **НАПОЛЕГЛИВО РЕКОМЕНДУЄМО** здобувачеві скористатися цією нагодою та підвищити свій загальний бал (*максимально до 10 балів*), отриманий після виконання всіх обов'язкових видів контрольних заходів.

Результати неформальної / інформальної освіти зараховуються згідно «Положення Запорізького національного університету про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» <https://surl.li/qdkwdi>.

### *Підсумковий контроль.*

До підсумкового семестрового контролю допускаються здобувачі, яким на дату консультації перед цим контролем зараховано поточні контрольні заходи з усіх змістових модулів. Інакше, здобувач ліквідує існуючу поточну заборгованість на консультаціях і може бути допущений до підсумкового контролю за складеним графіком, узгодженим з екзаменатором та деканатом.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі екзамену: здобувач проходить екзаменаційний тест на платформі СЕЗН ЗНУ Moodle та розв'язує ситуаційну задачу, включені в екзаменаційний білет, письмово готує відповіді на завдання білету та усно висвітлює свої відповіді екзаменатору.

Бальне оцінювання відповідей здобувача щодо розв'язку ситуаційної задачі враховує диференційований рівень розуміння (РР) ним опанованого навчального матеріалу на основі таксономії SOLO (Structure of the Observed Learning Outcomes - Структура результатів навчання, які можна спостерігати (як поведінку)), що дозволяє релевантно оцінити рівень сформованості практичної складової програмних результатів навчання (рекомендація МОНУ, лист №1/9-344 від 24.06.2020, <https://surl.li/uldlby>):

- РР 1: «не знати / не розуміти» - 0 балів (*не зараховано*);
- РР 1+: «частково впоратися із завданням» - 7-11- балів (*зараховано умовно*);
- РР 2: «назвати / розпізнати / виконати дії» - 12 балів (*зараховано*);
- РР 3: «виконати послідовність дій / описувати» - 13-14 балів (*зараховано*);
- РР 4: «порівняти / показати зв'язки» - 14-15 балів (*зараховано*);
- РР 4+: «обґрунтувати / аналізувати» - 16-17 балів (*зараховано*);
- РР 5: «теоретизувати / генерувати гіпотези» - 18-19 балів (*зараховано*); РР 5+: «абстрагувати / створювати / формулювати» - 20 балів (*зараховано*).

Практичне завдання підсумкового контролю зараховується здобувачеві, якщо при відповіді на завдання продемонстровано рівень розуміння навчального матеріалу не нижче «РР 2».

Підсумковий контроль вважається *пройденим успішно*, якщо здобувачеві зараховано теоретичне (тестування) та практичне завдання, бали за які підсумовуються і він отримує від 24 до 40 балів, *інакше* бали за іспит не додаються до семестрової оцінки (вважаються рівними нулю), а *підсумкова оцінка із дисципліни є незадовільною*.

**Загальна семестрова бальна оцінка за дисципліну** складається як сума бальних оцінок за всі поточні контролі з усіх змістових модулів (з урахуванням додаткових балів за навчально-наукову активність) та за підсумковий контроль і не може перевищувати **100 балів**. Бальна оцінка переводиться у **національну шкалу та шкалу ECTS**.

### Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	

# ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

## Силабус навчальної дисципліни



C	75 – 84 (добре)	3 (задовільно)	Не зараховано
D	70 – 74 (задовільно)		
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

### 6. Основні навчальні ресурси

#### Рекомендована література

##### Основна:

1. Сухарева К.В., Бікулов Д.Т., Маркова С.В., Головань О.О., Олійник О.М., Маказан Є.В. Ризик-менеджмент та страхування в міжнародному бізнесі: навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент міжнародного бізнесу». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2025. 126 с.
2. Кібік О., Слободянюк О., Кузнецова Л. Ризик-менеджмент : навч.-метод. посібник [Електронне видання] / О. Кібік, О. Слободянюк, Л. Кузнецова ; Нац. ун-т «Одес. юрид. академія». Одеса : Фенікс, 2024. 84 с. Режим доступу: ISBN 978–617–8430–05–4
3. Менеджмент міжнародного бізнесу в умовах Індустрії 4.0 : колективна монографія / за заг. ред. Д. Т. Бікулова, О. М. Олійника Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2024. 424 с.
4. Олійник О. М., Головань О. О., Маркова С. В., Сухарева К. В. Прикладні аспекти застосування моделей ідентичності в системі бренд-менеджменту вітчизняних підприємств харчової промисловості. Електронне наукове видання «Менеджмент та підприємництво: тренди розвитку». 2024. № 1(27). С. 76–88. URL: <https://doi.org/10.26661/2522-1566/2024-1/27-07>.
5. Сучасні вектори розвитку менеджменту міжнародного бізнесу : колективна монографія / за заг. ред. Д. Т. Бікулова, О. М. Олійника Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2023. 466 с.

##### Додаткова:

1. Актуальні проблеми теорії та практики менеджменту зовнішньоекономічної діяльності : колективна монографія / за заг. ред. Д. Т. Бікулова, О. М. Олійника Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2021. 340 с.
2. Головань О. О., Олійник О. М., Маркова С. В., Сухарева К. В. Глобальні товарні стратегії ТНК у системі менеджменту міжнародного бізнесу. Галицький економічний вісник. 2022. № 1 (74) 2022. С. 132–140. URL: [https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk\\_tntu2022.01](https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2022.01).
3. Головань О. О., Олійник О. М., Сухарева К. В., Маказан Є. В., & Бікулов Д. Т. (2024). Трансформація інструментарію бізнес-аналітики в системі ефективності менеджменту маркетингової діяльності підприємстваімпортера. Актуальні питання економічних наук, (6). URL: <https://a-economics.com.ua/index.php/home/article/view/136> DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14603233>
4. Митний кодекс України від 13 березня 2012 року № 4495-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>
5. Про валюту і валютні операції : Закон України від 21 червня 2018 року № 2473-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>.
6. Про митний тариф України : Закон України від 04.07.2020 р. за № 674-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/674-20#Text>
7. Про режим іноземного інвестування : Закон України від 19.03.1996 р. за № 93/96-ВР (зі змінами і доповненнями). Верховна Рада України. Офіц. вид-во. Київ : Парлам. вид-во.

##### Інформаційні ресурси

1. Всесвітня рада бізнесу із сталого розвитку (WBCSD): сайт. URL: <http://www.wbcd.org>.
2. Глобальна ініціатива відповідального лідерства (Global Responsible Leadership Initiative – GRLI) URL: [www.grli.org](http://www.grli.org)
3. Глобальний договір ООН (UN Global Compact, 2000). URL: [www.globalcompact.org.ua](http://www.globalcompact.org.ua)
4. Декларація Міжнародної організації праці основних принципів та прав у світі праці URL: [http://www.ilo.org/public/english/standards/declaration/declaration\\_ukrainian.pdf](http://www.ilo.org/public/english/standards/declaration/declaration_ukrainian.pdf)
5. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>



Силабус навчальної дисципліни

6. Інституту Етики Бізнесу. URL: [www.ibe.org.uk](http://www.ibe.org.uk)
7. Міністерство економічного розвитку і торгівлі. Офіційний веб-сайт. URL: <http://www.me.gov.ua>
8. Наука та інновації. URL : <http://www.nas.gov.ua/scinn/>
9. ЮНЕСКО. Офіційний сайт. URL: <http://www.unesco.org>
10. Stanford Encyclopedia of Philosophy. URL: <https://plato.stanford.edu/>

**7. Регуляції і політики курсу**

*Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.*

*Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.*

**Політика академічної доброчесності**

*Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на періоджерело.*

*Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності.*

*Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.*

*Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:*

*Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>*

*Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодики JSTOR: <https://www.jstor.org/>*

**Використання комп'ютерів/телефонів на занятті**

*Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.*

*Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.*

**Комунікація**

*Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.*

*Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у CiscoWebex та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».*

*Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу [sukhareva030@gmail.com](mailto:sukhareva030@gmail.com). У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.*

# ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ



Силабус навчальної дисципліни

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТЬОГО ПРОЦЕСУ 2025-2026 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

**НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ.** Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ <https://lnk.ua/gk4x2wkVy>.

**ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ.** Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

**ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ.** Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bqb6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

**ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА.** Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

**УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ** Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: [vbanakh@znu.edu.ua](mailto:vbanakh@znu.edu.ua)

Гаряча лінія: Тел. [\(061\) 227-12-48](tel:0612271248)

**РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ.** Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

## РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

**НАУКОВА БІБЛІОТЕКА:** <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

**СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):** <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: [moodle.znu@znu.edu.ua](mailto:moodle.znu@znu.edu.ua). У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

**ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ:** <https://sites.znu.edu.ua/child-advance/>.

